

عنوان مقاله:

بررسی علل و پیامدهای حاشیه نشینی در کلان شهرهای کشور (بررسی موردی: حاشیه نشینی در کلان شهر مشهد)

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد توسعه، دوره 16، شماره 64 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 35

نویسنده:

سعید سیدحسین زاده یزدی - ت

خلاصه مقاله:

جهان به سرعت در حال گسترش زندگی شهری است. در ایران نیز شهرنشینی با روندی سریع و شتابان همراه بوده و این رشد شتابان مسائل و معضلات زیادی را برای کلان شهرهای بزرگ ایران به دنبال داشته که یکی از مهم ترین آن ها بروز پدیده حاشیه نشینی است. مشهد پس از تهران بزرگترین کلان شهر کشور بوده و رشد سریع شهرنشینی را در چند سال گذشته تجربه کرده است و بخش عمده این رشد به حاشیه شهر اختصاص دارد. این پهنه شامل ۴۲ محله است که بر اساس آمار سال ۱۳۸۵ به میزان ۳۳ درصد از جمعیت و ۲۲ درصد از وسعت شهر مشهد را شامل می شود. هدف این مقاله تبیین عوامل موثر بر شکل گیری پدیده حاشیه نشینی در کلان شهرها و آثار و پیامدهای آن با بررسی موردی حاشیه نشینی در کلان شهر مشهد است. در این راستا جامعه آماری پژوهش، جمعیت حاشیه نشین شهر مشهد در مناطق ۱۲ گانه آن بوده است که از این میان ۴۰۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شده اند. روش نمونه گیری، خوشه ای چندمرحله ای و ابزار تحقیق نیز پرسشنامه محقق ساخته بوده است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که از دلایل عمده مهاجرت به حاشیه شهر مسائل معیشتی از جمله پیدا کردن کار، قیمت پایین منزل و هزینه پایین زندگی و همچنین مسئله ازدواج بوده است. جدی ترین مسائل از نگاه ساکنین در حاشیه شهر مسائل امنیتی، مقوله سلب آرامش و کمبودهای رفاهی، ساخت و سازهای غیراصولی و فقدان امکانات فیزیکی است که باعث شده است مجموعه پیچیده و درهم تنیده ای از مسائل گریبانگیر ساکنین این مناطق شده و حضور همزمان این مسائل منجر به تشدید هر کدام از آن ها نیز شود. یکی از نقاط عزیمت مناسب برای شروع اقدامات اصلاحی در سکونت گاه های غیررسمی مشهد، تشویق و ترغیب ساکنین به سنددار کردن زمین ها و منازل شان است. جلب اعتماد ساکنین برای هرگونه اقدام مشارکتی در جهت بهبود شرایط حاشیه شهر، در گروی پیش قدمی معتمدین محلات حاشیه است، این در حالی است که میزان بی اعتمادی به دستگاه های مسئول در این زمینه بسیار زیاد است.

کلمات کلیدی:

کلمات کلیدی: حاشیه نشینی، جرم و جنایت، فرهنگ فقر، محرومیت نسبی، شکاف طبقاتی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1252716>

